

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékire: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — 3.—	Negyedévre — — — 3.60
Félévre — — — 6.—	Félévre — — — 7.—
Egész évre — — — 12.—	Egész évre — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Háboru küszöbén.

Tűz egy gyermekszínházban.

Elítelt uzsorás.

Soós bíró szabadon marad.

Háboru küszöbén.

Budapest, jan. 8.

Ma csak Amerikából érkeztek a kelet-ázsiai háboru kitörésére vonatkozó riasztó hírek. Washingtonban tudni vélik, hogy Japán 35.000 embert szállít Koreába, ami egyértelmű a háboru megkezdésével. Az európai politikai központok azonban még mindig remélik, hogy a háboru elkerülhető s bár nagy figyelemmel kísérik az eseményeket s kellő megfontolás tárgyává tesznek minden jelenséget, nem látnak okot arra, hogy a helyzetet kedvezőtlenebbnek tartásák, mint a milyen egy hónap előtt volt. Abban azonban az egész diplomácia megegyezik, hogy a döntésnek néhány napon belül be kell következnie.

Mai távirataink a következők:

London, jan. 8.

A Standardnak jelentik Tokióból: A hivatalos körök nagyon visszatartóan viselkednek Oroszország feleletének tartalmát illetőleg, hanem azt hiszik, hogy azok az engedmények, amelyeket Oroszország azoknak tart, inkább állítólagosak és képzeltek, mint valóságosak. *Oroszország főrekvése mindenekelőtt időnyerés, azonban Japán közvéleménye határozottan ellenkezik minden ilyenmű kísérlettel, mert az ország már eleget várakozott. Azt kívánja a kormánytól, hogy ragaszkodjék utolsó követeléseinek teljes és azonnal való elfogadásához, mert azok Japánnak minimális kívánságai. Ha Oroszország vonakodik, úgy maga viselje a következményeket.*

Tokió, jan. 8.

Komura külügyminiszter és báró Rosen tegnap délután tanácskoztak az orosz követségen, mert báró Rosen még mindig gyengélkedik. A japán jegyzékre adott orosz feleletet titokban tartják. Ma tanácskoztak a miniszterelnök, a külügyminiszter, a hadügyi és tengerészetiügyi miniszter, valamint több kiváló személyiség. Holnap valószínűleg itt újból ülés lesz. Legjobbban értesült körökben az a benyomás általános, hogy Oroszország felelete nem kielégítő. A tegnapi tőzsdén az árfolyamok kissé javultak, a mai forgalomban azonban ismét estek. A nép hangulata nyugtalan.

Washington, jan. 8.

A miniszterelnökség jelenti, hogy Amerikának érdekei Koreában talán jelentősebbek, mint bármely más nemzeté. Az az elhatározás, hogy tengerészkatonákat küldtek a koreai fővárosba, abból a kívánságból eredt, hogy nemcsak a követséget, hanem a csemulpoi villamos vasutat és villamos mű-

veket, amelyek az amerikaiakat is nagy mértékben érdeklik, megvédelmezzék.

London, jan. 8.

A Daily Telegraphnak táviratozzák Washingtonból: A hadügyminiszteriumhoz érkező jelentések hír szerint megerősítik azt a tudósítást, hogy *Japán 35.000 jónyi csapatot kezd Koreába szállítani.* Azt hiszik, hogy e csapatmozgalom már folyik vagy pedig 24 óra múlva fog megtörténni. Washingtoni hivatalos körökben ezt a hírt a háboru kitörése közvetlen jelének tekintik.

Port-Arthur, január 8.

(Reuter.) Több orosz hajó indult a múlt éjjel a nyílt tengeren lévő cirkálóhajók megerősítésére. Hír szerint az így egyesült haderő előnyomul, hogy *összeütközzék a Korea felé közeledő négy pánfélőshajóból álló hajóhaddal.*

Szjöl, január 8.

(Havas.) A csemulpoi kikötő előtt olasz cirkálóhajó vetett horgonyt. Német hadihajót is várnak. A követségeket a különböző nemzetek tengerészcsapatai őrzik. Lehetséges, hogy a koreai császár fölkelés esetén az európai követségek egyikére menekül.

Hongkong, január 8.

(Reuter.) 250 főnyi brit gyalogság hirtelen utasítást nyert a készenlétre. A csapatzállítást is előkészítik. A szállítás helye ismeretlen. Azt hiszik, hogy Peking vagy Korea.

Génuva, jan. 8.

A két japáni pánfélőshajó tegnap éjjel hagyta el a génuai kikötőt. Az utolsó pillanatig nyolcszáz olasz munkás dolgozott a hajón, a mely *angol lobogó alatt indult el.*

Génuva, jan. 8.

A két japáni pánfélőshajó ma az Angliából érkezett *angol tisztek vezetése alatt* elindult. A hajók legénysége angolokból, japániakból és olaszokból áll. *Egy angol hajóraj a két cirkáló hajót el fogja kísérni egészen Japánig.*

Elítelt uzsorás.

Budapest, január 8.

Két évvel ezelőtt Standner Ádám ügynök 240 korona kölcsönt szerzett Ambrus Antal miniszteri számtisztnek, aki ezután a kölcsön után 210 korona közvetítési díjat fizetett apró részletekben az ügynöknek. Egy másik miniszteri számtisztnek pedig 200 koronát kölcsönzött 20 korona közvetítési díjnak elnevezett kamatkikötése mellett. A miniszteri tisztviselők ezért az uzsoravétségéért tettek feljelentést Stand-

ner ellen, akit ma vont ezért felelősségre a büntetőtörvényszék. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy neki is busás kamatot kellett fizetni az után az összeg után, a melyet kölcsön adott a panaszosoknak. A bíróság azonban nem vette figyelembe ezt a védekezést s dr. Böhm kir. ügyész vád és dr. Vaisz Sándor védelme után elítélte a vádlottat uzsora vétségéért két havi fogházra és 200 kor. pénzbüntetésre. A vádlott és védője felebbeztek.

Soós bíró szabadon marad.

Budapest, január 8.

A pestvidéki törvényszék, mint delegált bíróság, Soós Kálmán törvényszéki bírót 5 megvesztegetési eset miatt helyezte vád alá, 8 esetben pedig a vádat elutasította és egyúttal a vizsgálati fogságban tartott bírót nyomban szabadlábra helyezte. Magyar István kir. ügyész ez ellen a határozat ellen felfolyamodást jelentett be úgy a szabadlábra helyezés miatt, valamint azért, hogy a törvényszék nem az összes esetekért helyezte dr. Soóst vád alá. A budapesti királyi tábla ma foglalkozott a királyi ügyészség felfolyamodásával s annak részben helyt adott, amennyiben a vádlott bírót még négy megvesztegetési eset, összesen kilenc deliktum miatt helyezte vád alá. A vád egyéb részeit, így a további fogvatartás kérését is, elutasította a tábla.

Komoly intelem.

Budapest, január 8.

Meg vagyon irva, hogy: «Lészen olyan idő, melyben az igaz tudományt nem szenvedik, hanem az ő tulajdon kívánságok szerint maguknak gyűjtenek tanítókat . . . és az igazságtól az ő füleiket elfordítják, fordulnak pedig *hiábavaló beszédek* hallgatásokra» . . .

És lön, hogy nagy zene-bona esett a szép magyar Alföldön és nagy esodálkozás támadt az előljárókban, hallván, hogy a tiszpartai kubikos meg a csongrádi arató: Vairesse, Morus Tamás, Campanella Rousseau, Saint-Simon, Charles Fourier, Robert Owen, Proudhon Cabet, Marx, Lassale, Engels s több e féle új apostolokra esküszik és Historie de Seorambes; Civitas Soli; Contra et Social; Le Plahanstere; Voyage en Icarie; Das Capital; Entwicke lung des Socialismus és más ilyen írásokból szaval, a Miatyánkot azonban nem tudja, a tiz parancsolatot még úgy se.

Összegyülenek azért tanácskozásra és hozának szuronyos katonákat és esendőröket a neki vadult népre. Lön is azután béke és nagy csendesség . . .

Mily szomorú változás rövid fél század alatt! Ötven év előtt legendaszerű hősiességgel küzdött a magyar honvéd a szabad magyar hazáért és ma, annak a hős honvédeknek a fia, meg az unokája, a hazát és nemzetet nem

ismerő vörös szociálisták úgynevezett «*munkás marseillais*»-nek üvöltözése mellett, megzavarja a népszabadság ünnepét. *Nem mese, megtörtént néhány év előtt Hódmezővásárhelyen.*

Szomoru változás, ijesztő sülyedés, de komoly intelem is egyben. Komoly intelem mindazoknak, kiknek nagy részük van ennek a szomoru változásnak, ennek az ijesztő sülyedésnek megteremtésében. Mert nálunk hál' Istennek és ez az egyetlen vigasztaló, egyes helyi bajokat leszámítva, nem a nép helyzetének elviselhetetlen voltában, hanem a nép magárahagyatottságában van a baj gyökere, a szociálisták mérge.

Komoly intelem ez a sülyedés és szól első sorban azoknak, akik nem teljesítették kötelességeiket és nem törődtek a gondjaikra bízott néppel. Súlyos kötelességmulasztás terheli a papságot, a hivatalnokot, a birtokososztályt és mindazokat az intelligens elemeket, melyek hivatva vannak a népet első sorban jó példaadásal vezetni. Ha teljesítették volna kötelességüket, akkor nem történhetett volna meg ez az ijesztő sülyedés és nem özönlötte volna el országunkat az új apostolok sötét serege. Ha teljesítették volna kötelességeiket, akkor nem férközhettek volna népünkhez a nyugati államokban kenyeret nem találó, selejtes, dologtalan elem, az úgynevezett szociálista tanoktól megvadult népség. Nem tudhatott volna be hozzánk így nagy számban ez a munkakerülő nép, mely a mások rovására óhajt élni — még pedig jól élni.

Nem szervezhető volt, *nem alapíthatott volna lapokat*, nem küldhetett volna körutazásokra izgató ügynököket. Ezek nélkül pedig nem tört volna ki véres zendülésekben az arató nép. Nem következett volna a csendőrsortüz, meg a katonaság kirendelése.

Igy azonban a mótely gyorsan terjedt. Az új apostolok által elhíntett mag jó talajra akad. Ki is kelt csakhamar és lett belőle az internacionális szociálisták mérgező növénye, melyet a mind szélesebb körben terjedő nyomor, a régi tekintélyek romba dőlése és az erkölcsök elzülése, mind nagyobbra növelt.

Most már az *cucidlistának* nem kell haza, nem kell család, nem kell vallás — nem Isten, csak elvtárs, vagyonközösség és földosztás. És hogy ez így van, az nálunk, újra mondom, legnagyobb részben az új apostolok s a nemzetközi szociálista izgatók munkája, amelyet nagyon megkönnyített a nép magárahagyatottsága. De most már legfőbb ideje, hogy kötelességmulasztásainknak tudatára ébredve, a bajok orvoslásához lássunk. Nem nézhetjük büntetlenül az eddigi tétlenségben a veszély rohamos terjedését. Nem kell azonban azt hinni, hogy a vész tovább terjedését el lehet nyomni egyes izgatók eltoloncolásával, bebörtönözésével, vagy a szuronyok hatalmával. Koránt sem. De nem a jótékony és irgalmassági cselekedetek gyakorlásával sem. Leves-, tej-, kenyérossal és jótékony célú bálokkal sem hárihatjuk el a katasztrófát, mely pedig mulhatlanul bekövetkezik, ha ezen a nyomon haladunk tovább.

Az orvoslásnak pedig nem szabad késnie, mert ha kitör a szociális forradalom vihára, elemi erővel fog végig söpörni Európán Nyugatról Keletre, soha nem látott rémek egész sorozatát idézve fel. Romba fogja dönteni a modern kulturálmok társadalmát és állami rendét. Dinamittal, melinittel, a modern technika és chemia mindenféle romboló szerével elfogja pusztítani az emberiség százazzeit. Nagy és hatalmas népek talán új életre kelnek a pusztító

vihar után, de nekünk magyaroknak bizonyos halálunk lesz egy ilyen forradalom. Ez pedig be fog következni, ha most, mikor még van időnk a veszély elhárítására, teljes erővel munkához nem látunk és nem vetünk gátat a nép további romlásának és az új apostolok pusztító munkájának.

Célra vezető munka pedig csak az lehet, ha elvonjuk a népet az idegen izgatóktól, ha teljesítjük kötelességeinket, ha ápoljuk, neveljük és gondozzuk népünket.

Ne késlekedjünk tovább, ne forgácsoljuk szét erőnket áldatlan harcokba, ne hintsük tovább is a lelkekre a gyűlölködés mérget. Egyetértve, békében, szeretetben, igaz szeretettel forduljunk a gyengékhez, az elhagyottakhoz. Allítsuk vissza a megrendült hitet és a rombadőlt tekintélyeket. Szerezzük meg a tiszteletet mindennek, ami tiszteletre méltó, mert ha még sokáig marakodunk és sokáig tanakodunk, féltő, hogy később már semmi munkánk sem lesz eredménye. Semmitéle szónak nem lesz meghallgatója és elkövetkezik hazánk pusztulása, fajunk végromlása.

Budapest, január 8.

A képviselőház legközelebb hoinap délelőtt 10 órakor tart ülést, melven folytatják az ujonejutalékról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Időközi választások. *Nagykikindáról* táviratozák: A szerencsétlen véget ért *Eremits* Pál országgyűlési képviselő helyére a nagykikindai szabadelvű párt tagjai *Telecsky* Kristóft főszozababirót jelölik. A jelöltséget mind a magyarok, mind a szerbek egyaránt támogatják s valószínű, hogy *Telecskyt* egyhangulag választják meg. — *Rimaszombatból* táviratozzák: A *Fáy* István lemondása folytán megüresedett rimaszombati választókerületben e hónap 14-én lesz a választás. A választást *Lukács* Géza megyei főjegyző fogja vezetni. A szavazatszedő-küldöttség elnöke *Horváth* József földbirtokos lesz. A függetlenségi párt vezértérfaai közül eddig senki sem vállalkozott a jelöltség elfogadására s így az egyedüli komoly jelölt dr. *Sztojkovics* Emil földbirtokos, aki szabadelvű párti programmal lép fel. — A *nagykikindai* függetlenségi párt tegnap tartott jelölő értekezletén a kerület képviselőjéül dr. *Varságh* Zoltánt jelölte a szabadelvű párt jelöltjével, gróf *Károlyi* Györggyel szemben.

A képviselőház nem gyászol. A Bud. Tud. közli: A lapoknak az a híre, mintha a képviselőház *Eremits* Pál országgyűlési képviselő temetésén magát *Csávossy* Béla háznagy vezetése mellett küldöttség által képviseltette volna, teljesen valótlan.

Krónika.

Budapest, jan. 8.

Halad az idő s a politikai helyzetben semmi olyan jelenség nem vehető észre, mely a gyors kibontakozás reményét indokoltá tenné. Eddig némiképpen lankadt volt az állapot — olyanféle, mint Széll Kálmán idejében s a politikai világ lethargiával várta, hogy milyen kibontakozás lesz ebből a passzív rezisztenciából, melyet a kormány vezéreszmének elfogadott.

A legutóbbi események azonban oly perspektívát nyújtanak, melyben az eddigi fásult hangulat felolvad s nyugtalanságra ad okot. Eseménynek, negatív eseménynek lehet nevezni azt a tény, hogy ime halad az idő, a kereskedelmi szerződések felmondásának ideje közelget s még csak alapunk sincs, hogy a megújítandó kereskedelmi szerződésekre nézve a tárgyalásokat fel lehetne venni. Gondolni se jó arra, mi történnék akkor, ha a szerződés felmondások új vámtarifa nélkül találnának bennünket. Pedig veszedelmesen közeleg már a tizenkettedik óra, anélkül, hogy parlamentünk munkaképességét vissza nyerte volna.

Keletről egy másik vész toladodik előtérbe, mely a nemzetközi konjunkturákat is kegyetlenül megzavarhatja: a *japán-orosz háború*. Mi

ugyan nem látjuk ezt a háborút annyira különbön, mint sokan mások, de bizonyos, hogy minden hur a végsőkig van feszítve s nincs kizárva, hogy a nagyhatalmak összekapnak, ami egy példátlan világháború következményeihez vezethetne. Ily háborús hírek hatása alatt fokozott aggodalommal tölt el bennünket parlamenti életünk ziláltsága, mert bizonyítani sem kell, hogy bármely messze tőlünk folyjon le egy világháború, annak ránk nézve is hatásai vannak és legszerencsétlenebb állapot, ha ezek a zavaró hatások bennünket a fejtelenség s a belpolitikai bizonytalanság állapotában találják.

Ezek az aggodalmak még nem jutottak kellőleg érvényre, mert csöndesen csörgedezik tovább az obstrukció. *Tisza* István gróf tegnap tiltakozott az ellen a fellevés ellen, mintha ő személyi politikát üzne. Tény az, hogy mindezekig oly kor nányzati ténynyel nem állunk szemben, mely a régi rendszer visszatértét kétségbevonhatatlan biztossággal mutatná, de tény az is, hogy a régi rendszer embereinek visszatértében, a legutóbbi főispáni kinevezésekben sokan ezt sejtik; *Tiszán* és környezetén áll, hogy ez aggodalmakat eloszlassák.

A katonai zavargások, melyek tegnap szüneteltek, most bár jelentéktelenebb alakban megismétlődtek. *Bajáról s Lembergől* hoz a táviró hírt katonai zavargásokról, melyeknek oka most is a harmadévesek benntartása s a póttartalékosok behívása volt.

Értesüléseink a politika újabb eseményeiről a következők:

A függetlenségi párt és az obstrukció.

A függetlenségi pártban tegnap sajnosan konstataáltak, hogy immár a néppárt is majdnem formálisan csatlakozott az obstrukcióhoz s így az ismét elhuzódik. Pedig befejezését különösen a párt tekintélyesebb tagjai óhajtanák, akik a parlamenti élet rendes működését epedve várják és akik főképpen a hadköteles ifjak és tartalékosok sorsán aggodnak és féltik őket a katonai fegyelem szigorától. Azt híresztelik, hogy *Kossuth* Ferenc most erősen dolgozik a választói reform előmunkálatain. E hír szerint gróf *Tisza* István miniszterelnök többeket felszólított, ezek között *Kossuth* Ferencet is, hogy készítsenek javaslatokat a legközelebb egybehívandó ankét számára, amely *Tiszának* régebbi kijelentése értelmében kizárólag a választói reformmal foglalkozik.

Katonák zavargása.

Az összes kaszárnyákban sorban kitör az elégedetlenség a visszatartott katonák között. Ma két helyről is vettünk híradást. Mint *Bajáról* táviratozák, a visszatartott honvédhuszárok tegnapelőtt éjjel a városban nagy zavargást csináltak. A Madách-, Kádár- és László-utcában végig vonulva, kardjukkal a házakat megrongálták és száznál több ablakot beverték. A katonák már karácsonykor kijelentették, hogy ha Vízkeresztig nem bocsátják őket haza, a városban mindent összevonnak. Tegnap reggel óta az összes kaszárnyák zárva vannak. A városban nagy az izgatottság, mert a lakosság újabb zavargástól tart. — *Lembergől* táviratozzák: A Lembergben állomásozó huszárezreg legénysége körében néhány nap óta ismételtlen fordulnak elő botrányok. A huszárok, akiknek tovább kell szolgálniuk, ittas állapotban összetűzték az altisztekkel. A zavargókat megbüntették.

A bileki eset elbírálása.

Bécsből jelentik, hogy báró *Beck* tábornagy, a vezérkar főnöke tegnap hosszabb kihallgatáson volt a királynál. Beavatott körökben azt beszélik, hogy a kihallgatásnak ezuttal nagy volt a jelentősége s *Beck* a boszniai csapatok dolgában tett jelentést a királynak. Ebből sokan azt következtetik, hogy a boszniai magyar katonák sorsában még e hét végén kedvező fordulat áll be. Ebben az ügyben ma *Pietreich* hadügyminiszter s *Welsersheimb* landwehr-miniszter kihallgatásra mennek a királyhoz. Báró *Beck* tegnapi kihallgatásán szóba került az ujonejavaslatok sorsának a bizonytalansága is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 8

A képviselőház mai ülésén minden egyéb bevezetés hián, rögtön hozzáfogtak a napirend tárgyalásához. Az unjoncütaléokra vonatkozó törvényjavaslat címét sikerült is így letárgyalni, úgy, hogy a javaslat első szakaszát is tárgyalhatták. A javaslat címe fölötti vitában részt vett ma még Lovászy Márton, Várady Károly, Molnár Jenő és Csávolszky Lajos, az indítványok közül pedig Szederkényi Nándor élt a zárszó jogával.

Fölszólalt ma Nyíri Sándor honvédelmi miniszter is, aki röviden válaszolt Rakovszky Istvánnak tegnap beadott ellenindítványára, melyben Rakovszky azt kívánta, hogy a honvédelmi miniszter mutasson be kimutatást azokról az unjoncokról, akik 1903-ik évben önként léptek be a hadseregbe. Rakovszky a határozati javaslatával azt bizonyította, hogy az önként belépett unjoncokat nem számították be a létszámba, ami által kétségtelennek látta a létszámemelést. A honvédelmi miniszter felszólalásával épp az ellenkezőjét bizonyította be mindannak, amit Rakovszky állított. Törvényekkel mutatta ki, hogy az önként belépett unjoncok beszámíthatnak a hadsereg állományába, pusztán azok vétetnek ki ez alól, akik a póttartalékba tartoznak.

A mai ülés során újból szóba került a dunaszerdahelyi választás is. Udvargy Ferenc személyes kérdés címén tette szavát s megerősítette mindenben Kaas Ivor tegnapi előadását.

Háromnegyed háromra járt már az idő, mikor a Ház többsége kisebb házszabályvita után a javaslat eredeti címét elfogadta s rátérhetett a javaslat első szakaszának a tárgyalására.

Már mindenki azt hitte, hogy a mai vitát holnapra halasztják, amikor felállt Polónyi Géza s a Ház engedelmével arról a határozati javaslatról beszélt, amelyet a függetlenségi párt a felségjogok eredetére nézve megállapított a miniszterelnökkel s amit Holló Lajos terjesztett elő s a Ház azt az általános tárgyalás során egy szavazat kivételével egyhangulag elfogadta.

Senki sem volt vele tisztában, hogy Polónyi tulajdonképpen mit akar, az csak beszédje végén sült ki, vagyis azt bizonyította, hogy a határozati javaslatban kimondott felségjog kiterjed a hadsereg vezérleti és vezényleti nyelvének a megállapítására is.

Tisza István miniszterelnök Polónyi magyarázatára rögtön megadta a feleletet s a határozati javaslatban kimondott felségjogot csakis a trónöröklésre ismerte el, míg a közös hadsereg német vezérleti és vezényleti nyelvére nem ismerte el.

Polónyi a miniszterelnök kijelentéseire annyira zavarba jött, hogy a kérdés tisztázását pártja elé akarta vinni, de a miniszterelnök újabb felszólalása megnyugtatta, amennyiben a miniszterelnök kijelentette, hogy ez a fölfogása a hadsereg vezérleti és vezényleti nyelvének nem prejudikál.

Az ülés végén történtek nagyon vegyes érzelmeket keltettek a képviselőkben s már olyanok is akadtak, akik az obstrukció feltámadásának az előjeleit látták abban.

A dolognak mindenesetre még érdekes folytatása lesz.

A mai ülésről szóló tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Szóts Pál, Dedovics György, Endrey Gyula.

Elnök: az ülést megnyitja, hitelesített a tegnapi ülés jegyzőkönyvét. Következik a napirend szerint a

cim vita.

Lovászy Márton: Módosítványt nyújt be, melyben a törvényjavaslat címében változást ajánl, még pedig azt, hogy a közös hadsereg szó után illesztessék be a magyar hadsereg, mint annak kiegészítő része.

Várady Károly: Színtén a címhez szólal fel. Még pedig azért, mert az előadó a magyar hadsereget nem létezőnek, a közös hadsereget pedig létezőnek ismerte el.

Elnök: Kíván még valaki szólani?

Molnár Jenő: Én.

Elnök: Tessék feliratkozni. A házszabályok így kívánják.

Várady Károly: A házszabályok szerint elég, ha feláll.

Molnár Jenő: A címhez szól, ő sem fogadja el az eredeti címet, hanem csallakozik Szederkényi határozati javaslatához.

Csávolszky Lajos a címhez szólva, azt látja, hogy napról-napra a provincia színvonalára süllyedünk. Hozzájárul Szederkényi javaslatához.

Molnár Jenő személyes kérdésben szólal fel s Münnich előadóval szemben azt bizonyítja, hogy az 1849. törvény a cím megállapításánál nem szolgálhat precedensül.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Rakovszky Istvánnak tegnap benyújtott javaslatára reflektál. Rakovszky tegnap azt indítványozta, hogy a javaslatot halasztják el mindaddig, míg a honvédelmi miniszter az 1903. évben önként belépett katonákról nem terjeszt be kimutatást. Hivatkozik a véderő törvényre s annak végrehajtási utasítására, mely szerint az önként belépettek számításba vétetnek, csupán azok vétetnek ki, akik a póttartalékba tartoznak. Kimutatást is kész előterjeszteni, ha szükség lesz rá. De most is megmondhatja, hogy 5700 ember lépett be önként s az felvétel az unjoncütalékba. Kaasnak téves az a fölfogása, hogy a póttartalékosok behívása törvénytelen. Köszöni Kaasnak a bizalmát, de azt a komoly munka terén szeretné kiemelni s azt türelmedlenül is várja már. De az rögtön megtörténik, ha beszüntetik ezt a meddő, unalmas s utálatos játékot. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Ellenmondás a baloldalon.)

Münnich Aurél előadó megjegyzéseket tesz a benyújtott indítványokra, amelyeknek a mellőzését kéri s ajánlja elfogadásra a javaslat eredeti címét.

Zárszó.

Elnök: Felszólítja azokat, akik határozati javaslatot nyújtottak be, kívának-e a zárszó jogával élni?

Szederkényi Nándor él a zárszó jogával s nagyon csodálkozik a honvédelmi miniszter stílusán, hogy ezt a nemzeti küzdelmet utálatosnak mondja. Határozati javaslatát még egyszer megokolja s annak elfogadását kéri.

Okolicsányi László: Határozati javaslatát még egyszer elfogadásra ajánlja s egyúttal az előadóval szemben csempészésnek jellemzi azt, hogy a közös hadsereg szót bevették a törvénybe.

Báró Kaas Ivor: Az előadó mai kijelentésével foglalkozik. Nincs igaz az előadónak, mikor azt állítja, hogy a katonaság nincs ex-lex állapotban. A véderőtörvény idevonatkozó szakaszaiból magyarázza, hogy az ex-lex állapot igenis bekövetkezett a katonaságnál. Nem fogadhatja el tehát sem a honvédelmi miniszter kifogásait, sem az előadó észrevételeit, hanem újból ajánlja határozati javaslatának elfogadását.

Rakovszky István: A házszabályokhoz kér szót.

Elnök: Milyen címen?

Rakovszky István: A házszabályok 215. szakaszának d) pontjára való hivatkozással. (Derűtség.) Miután a honvédelmi miniszter ma kielégítő nyilatkozatot tett a hadseregbe önkéntesen belépettek ügyében, ennél fogva határozati javaslatát visszavonja.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Perczel Dezső elnök újra megnyitja az ülést.

Udvargy Ferenc személyes kérdésben emel szót. Személyesen részt vett a dunaszerdahelyi választáson s ő a legautentikusabb a választási visszaélésekről referálni. Tegnap ugyan Kaas Ivor már szavát tette a Házban, de a miniszterelnök azokat pletykálnak mondta. Előadja, hogy beszédet akart tartani a kerületben s amint a beszéd helyére ment, ott már csendőrök várták s erőszakosan meg akarták a beszédben akadályozni. Később kislült, hogy a csendőri beavatkozás a jegyző biztatására történt. Ezt kívánta előadni.

Elnök: Folytatjuk a napirend tárgyalását.

Holló Lajos: A zárszó jogával él. Az előadó azt mondta, hogy mintén a katonai létszám fölémelését nem fogadták el, ha nem állapítja meg azt az országgyűlés, akkor ugy csinálják, ahogy tudják. A kormány Magyarország közjogi álláspontját semmivel sem tudja megvédeni, mert a hatvanhetes alapon álló uraknak oly mindegy az hogy emelik-e a létszámot vagy nem, az ő érdekük csak az, hogy a kamarillát támogassák. A király nem változott meg azóta sem, mióta Tisza István ül a kormányelnöki székben. Ennek az oka az a gögös katonai hatalom, amely a királyra befolyással van és minden törekvése csak Magyarország megrontására, kizsákmányozására irányul.

Mikor a dinasztia nem nyújt az országnak semmi kedvezményt, akkor hogy képzeljék el azt, hogy a katonai létszám fölémelését az ország és a nemzet nyugodtan fogadja. A katonáknál mindenütt látjuk

a legénység sanyargatását, így aztán nem csoda, hogy föllázadnak. A magyar gyerekek még az altiszt-ségig sem tudnak eljutni, mert a más ajku legények miatt mellőzik őket. Az intelligensebb magyar férfiak meg fáznak a katonai állástól és nem vállalkoznak, hogy ott keressék kenyerüket. Nem az ország nyugalmáról van itt szó, hanem a párturalomról, féltik az egységes pártot, mert az ország már betelt ezzel a párttal, hitelét elveszítette a nemzet előtt, ezért akarják a mi küzdelmünket meggyengíteni, hogy az övéket ezáltal megerősítsék. Újból ajánlja határozati javaslatának elfogadását. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Következik a szavazás. Javaslatot tesz a kérdés feltevése nézve.

Lovászy Márton: A kérdés feltevésehez kér szót. Kéri, hogy az ő javaslatát is bocsássa az elnök szavazására.

Elnök: A házszabályokra való hivatkozással igazolja javaslatának helyességét. Lovászy indítványát nem teheti szavazás tárgyává, ha a Ház a törvényjavaslat címét eredeti szövegben fogadja el. (Felkiáltások a jobboldalon: Halljuk a módosítást!)

Ugron Gábor: Lovászy módosítása minden körülmények között szavazás alá bocsájtandó. Ez a házszabályokból világosan kitűnik.

Elnök: Felolvassa Lovászy módosítását. (Hangok a jobboldalon: Erre külön kell szavazni.) Ha a Ház kívánja, külön is szavazás alá bocsájtom a Lovászy-éle módosítást. (Gyonyos derűtség a baloldalon.)

Sebess Dénes: Ezért kár volt ennyit vitakozni, elnök ur.

Okolicsányi László szerint az elnöknek nemcsak lehet, de kötelessége is külön szavazás alá bocsájtani Lovászy indítványát.

Elnök: Okolicsányi tévedésben van, mert a házszabályok szerint nem kötelessége. Felolvastatja az összes határozati javaslatokat és felteszi a kérdést. (A Ház nagy többsége a törvényjavaslat címét eredeti szövegében elfogadja. Lovászy Márton módosítását pedig elveti.) Következik a törvényjavaslat első szakaszának tárgyalása.

Münnich Aurél: Egy stílárius módosítást ajánl a szakaszhoz.

Polónyi Géza: Két kérelmet intéz a Házhoz. Az első az, hogy tekintettel az előrehaladt időre, engedessék meg neki, hogy három órán túl is beszélhessen. A második kérelme az, hogy miután mai felszólalása tulajdonképpen nem a tárgyalás alatt álló szakaszra vonatkozik, a tárgytól eltérhessen.

Elnök: Megkérdi a Házat, vajon teljesíti-e Polónyi két kérelmét. (Általános helyeslés.)

Polónyi Géza: Az általános vita alkalmával a Ház elfogadott egy határozati javaslatot, amely a felségjogokat precizizozta. Minthogy azonban ennek a határozati javaslatnak indokolása hiányzik, ennél fogva megindokolja azt. Ennek során elmondja az ezen határozati javaslat érdekében a Kossuth-párt és a miniszterelnök között folytatott tanácskozások lefolyását. Elismeri, hogy az elfogadott határozati javaslat még nem oldotta meg végleg a kérdést, de mindenesetre nagy szolgálatot tett az országgyűlés az utódoknak, akiknek majd sokkal könnyebb lesz ezen ügy végleges megoldása, miután már támpontot találnak a jogok eredetének forrására nézve. Végül pedig ezentul a chlopyi-téle hadiparancsnak az abszolút jogokra vonatkozó része soha sem ismétlődhet.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Nem akar behatóbban nyilatkozni. Csak helyreigazítással szolgál. A beszélgetések során kijelentette, hogy oly határozati javaslatot járul hozzá, amely az ő pártja álláspontjával megegyezik. Azért járult másrészt hozzá, mert a magyar közjognak kardinális alapjátétel foglalja magában. Ebből az alapjogból származik a királyság fogalmában uralkodó házuk öröklési joga és az uralkodással minden összefüggő objektum. Ezért van különbség a külföldi öröklési jogok és a mi jogunk között. Ezért van aztán különbség a mi királyhűségünk más nemzeteké között. A chlopyi parancsról ezentul többé semmiféle glosszák használatába nem megy bele, különben abban a parancsban az uralkodó öröklött jogról beszél, ami meg van s ami ellen kifogást nem lehet tenni. A közös hadsereg német vezérleti és vezényleti nyelvére kijelenti, hogy az a függetlenségi párt határozati javaslata szerint a nemzeti akaratból folyó felségjog alapján ő felsége rendelkezési joga. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Polónyi Géza: Félreértett szavainak helyreigazítása címén kér szót. Ugy látja, hogy a határozati javaslat tartalmának értelmezését illetőleg közte és a miniszterelnök között félreértés van. Legalább a miniszterelnök mai nyilatkozata erre enged következtetni. Ha ez így van, akkor kénytelen azt a kérdést pártja elé terjeszteni, mert nem szeretné, ha a közvélemény azt hinné, hogy a függetlenségi párt a felségjogokat hibásan magyarázta volna.

Tisza István miniszterelnök: Tévédések kikerülése végett kijelenti, hogy egy szóval sem mondotta előbb azt, hogy ezzel a határozati javaslattal az 1867. évi XII. t.-cikk 11. szakasza másképpen értelmezte, csak annyit, hogy hőmikor felveszi szívesen a vitakozást e kérdésben (Zajos helyeslés a jobboldalon.)
Elnök: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét és az ülést fél 4 órakor berekeszti.

TÁVIRATOK.

Sikkasztó vasuti pénztáros.

Nagyvárad, jan. 8. Tuczakovits Török János érmihályfalvai vasuti pénztáros 3550 koronát sikkasztott az elmúlt hónapokban. A debreceni üzletvezetőségtől váratlanul jött ellenőr a rovincsolásnál a hiányt észrevette és Tuczakovits bevallotta tettét. A csendőrök a nagyváradi ügyészségre hozták, hol *letartóztatták*.

A miniszterelnök Kolozsmegyében.

Kolozsvár, jan. 8. **Tisza István** gróf miniszterelnök a következő leíratot intézte Kolozsmegyéhez: Fogadja a t. vármegye közönsége hálás közönsége hálás köszönetemet azon meleghangú üdvözlő sorokért, amelyeket ő felsége által miniszterelnökké történt legkegyelmesebb kinevezetésem alkalmából volt szíves hozzám intézni. Ugy magam, valamint miniszter-társaim át vagyunk hatva azon tudattól, hogy akkor, midőn legkegyelmesebb királyunk és a parlament többsége bizalmából arra vállalkozhattunk, hogy az ország kormányzatának élére álljunk és azt a nemzetnek törvényes képviselője utján megnyilatkozó akarata szerint irányítsuk, oly nehéz feladatot vettünk vállainkra, amelynek csakis az összes illetékes tényezők hathatós közreműködésével felelhetünk meg. Megnyugvással és hazafias megelégedéssel tölt el azért bennünket bizalmuk oly lelkes nyilvánulása, mert odaadó támogatásuk biztosítékul szolgál ez nekünk.

Magyarság t. olvasóihoz!

A **MAGYARSÁG** tisztelt olvasóinak tudomására hozzuk, hogy a **MAGYARSÁG** éjjeli eseményeket is tartalmazó reggeli kiadása Budapesten az utcai lapárusítóknál kapható.

Ezt a kiadást csakis utcai lapárusítók útján bocsátjuk igen t. olvasóközönségünk rendelkezésére.

A **MAGYARSÁG** reggeli kiadása 8 sőt néha 12 oldal terjedelemben fog megjelenni és egyes száma 2 fillér lesz.

Tisztelt előfizetőinknek mindig úgy mint eddig, az esti kiadást kézbesítjük és budapesti előfizetőink este, vidékiek pedig korán reggel kapják kézhez a **MAGYARSÁG**-ot.

Tőzsdékben csakis a **MAGYARSÁG** helyi esti kiadása lesz kapható.

Aki a **Magyarságra** helyben egy hónapra 1 koronával, vi-

dékről pedig 1.20 koronával előfizet, a lapot az eddigi, 8—12, sőt 16 oldal terjedelemben kapja és azonkívül vasárnaponként a **MAGYARSÁG** rendes heti szépirodalmi mellékletét, a **MAGYAR CSALÁDOT**, előfizetőink ezen kedves vendégét és minden előfizetőnk az év végén kap, a magyar könyvpiacra nagy föltűnést keltő irodalmi **ALBUMOT**, mely gazdag társadalmi és szépirodalmi tartalmánál fogva páratlanul álló kincstára az ez évi szellemi termékeknek.

Oly kedvezményeket egy lap sem nyújt előfizetőinek, mint a **MAGYARSÁG**.

A **MAGYARSÁG** minden előfizetőjének jogában áll havonta 10-szer egy 10 szóból álló apróhirdetést teljesen díjmentesen közzétenni.

Az **URAMBÁTYÁM** című egyedüli magyar társadalmi élclapot a **MAGYARSÁG** előfizetői 16 korona helyett 12 kor. kedvezményes évi előfizetési árban kapják.

A **BUDAPESTI BAZÁR** című magas irodalmi színvonalu, kitűnő magyar divatlapot pedig 1.30 korona negyedévi kedvezményes előfizetési árért kapják a **MAGYARSÁG** előfizetői 1.50 korona helyett.

Tisztelettel

a **MAGYARSÁG**

szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPIHIREK.

Budapest, január 8.

— (Hieronymi miniszter a vas rnap munkaszünéről.) A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete vasárnapi nagygyűlésének megbízásából az egyesületnek monstre-küldöttsége ma adta át Hieronymi kereskedelmi miniszternek az alkalmazottaknak azt a kérvényét, melyben állástfoglalva a vasárnapi munkaszünet ellen intézett támadások ellenében a teljes vasárnapi munkaszünetnek az összes alkalmazottakra való kiterjesztését kéri. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter hosszabb beszédben válaszolt, mindenekelőtt azt jelezte, hogy eltökélt szándéka a vasárnapi munkaszünetről szóló rendeletnek sok olyan szakaszát, mely félreértésekre ad alkalmat, megfelelően szabályozni. Ezt a szabályozást azonban nem bürokratikus módon, hanem erre hivatott szaktanácskozás meghallgatásával, a szociális igényeknek megfelelően akarja eszközölni, mert ő is át van hatva attól a szellemtől, mely ennek a humánus törvénynek a megalkotására vezetett. Eppen azért megnyugtathatja a küldöttséget az iránt, hogy a vasárnapi munkaszünet szociális irányzatában visszaesés nem lesz.

— (Az o'műtzi érsek lemondása.) Bécsből telefontalják: A N. Fr. Presse illetékes helyen szerzett római értesülése szerint, az ott időző Kohn dr. o'műtzi érsek többé nem tér vissza érseki székébe. A Szentsek rábirta, hogy *egyházi állásáról lemondjon*. A Kuriát az érseknek ily közvetett uton való letételére két ok indította: az a körülmény, hogy az érsek egyházmegyéjében, de főleg az egyházmegyei papság körében békéltenséget támasztott; továbbá az, hogy az érseki vagyon kezelésében megfeledezett a keresztényi szeretetről.

— (Tűz egy gyermekszínházban.) Szentpétervárról táviratozzák, hogy a *tulai* leányiskolában tegnap színelőadást rendeztek, amely szerencsétlenül végződött. A gyermekek színtől megöltötték a dísztermet. Egyszerre a papírossal és könnyen égő díszítésekkel teleaggatott színpalak *tűzet fogtak*. A gyermekek rémülten menekültek az egyetlen kijárási felé, ahol kétségbeesett tolongás támadt. A díszletek pár perc alatt elégték s a tűz nem is terjedt tovább, de a gyermekek hanyatthomlok rohantak kifelé s egymást gázolták le. Temérdek sokan megsebesültek, de szerencsére valamennyiüknek sebei jelentéktelenek.

— (Negyedmillió sikkasztás az orosz vasutaknál.) Nagy föltűnést keltő sikkasztásnak jöttek a nyomára Oroszországban. A déli vonatok szelvényosztályának igazgatója, *Ponikavskij* 275 ezer rubelt sikkasztott a vasut pénztárából s a sikkasztott összeget eljásztotta. É hó 5-én Ponikarovskij nem jelent meg hivatalában s ez a körülmény árulta el a sikkasztást. Megállapították, hogy a vasut pénztárából 275 ezer rubel értékű értékpapír és készpénz hiányzik. Az igazgatót rögtön letartóztatták s megvallotta, hogy a sikkasztott összeget kártyán eljásztotta a pétérvári kereskedők klubjában, ahol egy este 140 ezer rubelt vesztett.

— (Uj báró.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király csetei *Herzog* Péter nagyiparos és nagykereskedőnek, valamint törvényes utódainak, a hazai ipar és kereskedelem emelése körül szerzett érdemei elismerésül, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta.

— (A pápa és a templomi művészet.) Rómából jelentik: Miután Pius pápa erélyes kézzel hozzá látott a templomi zene reformálásához, a templomi művészet iránt is érdeklődni kezd legújabbban. Több tagból álló bizottság alakult, melynek élén *Cripolti* marquis áll. Cripolti arra számít, hogy megbízást fog kapni a pápától, melyben a Szentatya reformterveit ki fogja fejteni. A marquis meg akarja akadályozni azt az irányt, mely a templomok architektonikus vonalait elrontotta az által, hogy felesleges draperiával tulterhelték a templomokat. Tervebe vette azt is, hogy a rossz szobrokat és képeket eltüntesse a templomokból. A pápa reformtervei elé érthető kíváncsisággal néznek az érdeklődők.

— (A szatmári püspök haldoklik.) Szatmárról táviratozzák: Meszlényi Gyula szatmári püspök az ősz óta állandóan gyengélkedik. Baja, mely cukorbetegségben jelenkezett, e héten rosszabbra fordult s szakértő orvosai aggodalmasnak jelentették ki állapotát. A hetvenkét éves agg főpap a nap nagyobb részét alva tölti. Miután ereje rohamosan hanyatlik s táplálékot sem tud magához venni félni lehet a katasztrófa bekövetkezésétől. Kedden este a nagybeteg püspököt a haldoklók szentségével is ellátták. A beteg mellett állandóan apácák vannak.

— (Gvilkos pincér.) Fiuméből táviratozzák: Vianello Mario, az Éden-mulatóhely pincére ma éjjel agyonlőtte szeretőjét, Nemez Mária körösi születésű leányt és azután önmagát. Mindketten meghaltak.

— (Eremit Pál meggyilkolása.) Eremit Pál holttestét — mint Nagyikindáról jelentik — tegnap szentelték be s a beszentelésen, amely délután három órakor volt, óriás közönség vett részt. Az egyházi szertartást *Sztreich* nagybecskereki főesperes végezte a környék papságának segédletével. Témérdek koszorút helyeztek a ravatalra. Résztvett a temetésen a budapesti szerb kolónia három tagja. A koporsót tegnap éjjel Martonosra vitték és a holttestet ott helyezik örök nyugalomra. — Eremit Pál országgyűlési képviselő gyilkosait tegnap délután kísérték át a rendőrségtől az ügyészségre. A

városban azt beszélnek, hogy Eremitset felesége többször figyelmeztette arra, hogy vigyázzon magára, mert gyakran kapott fenyegető leveleket. Arra is kérte, hogy költözzenek fel a fővárosba, de Eremit nem hallgatott rá, bár különösen a Sibul-testvérek mindenféle híresztelték, hogy véres bosszút fognak rajta állani. Eremitné jót akart tenni férjének legelkeseredettebb ellenségeivel s ezért Sibul Mladen leányát tanítónővé neveltette és állásához is juttatta Szerbszentmiklóson. De a testvérek haragját ezzel nem tudta kiengesztelni. Érdekes, hogy a piac-téri szerb templom előtt őt álló rendőrőrmester hallotta a lövések zaját, de az első percében úgy rémlett neki, hogy a gimnázium felől hallatszik a zaj, — arra felé sietett tehát. Csak aztán látta, hogy izgatott tömeg szalad a Mokrin-utca felé. Ekkor megfordult és ő is arra felé kezdett szaladni, de már késő volt. Nem akadt más dolga, minthogy átvegye a gyilkosok kezéből az önként nyújtott gyilkos számszámokat, amelyek akkor már elvégezték véres munkájukat.

— (Vilmos császár és a szecesszió.) Csak vár, mint Ferenc József király. Vilmos császár is ellensége a művészetekben a szecessziós iránynak. A németek császára egyetlen egy alkalmat sem mulaszt el, hogy kifejezést ne adjon ennek az ellenszenvének. A minapában is megnehezített egy hercegre, amiért elfogadta egy szecesszionista művészársaság protektorátusát, most pedig — mint berlini tudósítónk táviratozza — egy kiváló festőművészt ért az a szerencse, hogy Vilmos császár megrendszabályozta művészi meggyőződése miatt. A Berliner Zeitung írja ugyanis hogy a császár figyelmeztette Deltmann Lajos festőművészt, a könnigsbergi festőakadémia tanárát, hogy szakítson a szecessziós irányval, vagy pedig mondjon le a tanári állásról.

— (Színházak bezárása.) A sziléziai Kassowitzban — mint berlini tudósítónk táviratozza — a városi tanács elrendelte a színház megvizsgálását és mivel úgy találták, hogy a színház valóságos tűzfészek, minden modern felszerelés híján, tehát bezáratta a városi színházat. A lipcsei városi színházat is be fogják zárni hosszabb időre, mert a vizsgálat szerint tűzveszélyes.

— (Tea-estély Veres Pálné szobra javára.) A régi országház termeiben, a Szanatórium-Egvesület árvány hagvott viráglugasai alatt jól sikerült tea-estélyt rendeztek tegnap a Veres Pálné emléket tisztelő előkelő hölgyek, kik özvegy Lovassy Ferencné vezetésével szinte fáradhatatlanul forgolódtak a nagy számban összesereglett vendégek között, fel szolgálva a párolgó teát és a hozzávaló édességeket. Kedélyesség, feszitlen jókedv uralkodott mindenfelé s a vidám asztal körüli csevegésbe hangulatosan illeszkedett bele a karzaton felállított cigányzenekar muzsikája. Egy hét óra felé már el volt foglalva a teremben minden asztal s folyt a csevegés. Teázás után pedig Radics Béla ingerlő muzsikájára megkezdődött a tánc.

— (Az orosz cukorkirály.) Charkovban tegnapelőtt meghalt Oroszország legnagyobb cukorgyárosa, Köniq Lipót, aki 100 millió rubelnyi vagyont hagyott hátra. Német származású volt s mint cukorgyári munkás kezdte pályáját.

— (Nyugdíjazások a rendőrségen.) Rendőri körökben most nagyon sokat beszélnek két előkelő állású rendőrtisztviselő között álló nyugdíjazásáról. A hír szerint báró Splényi Ödön rendőrtanácsos, a IV. kerületi kapitányság vezetője és Potoczky Pál fogalmazó, a bejelentő hivatal helyettes főnöke azok, akik rövid időn belül kilépnek a tényleges szolgálatból. Báró Splényi megrongált egészségének helyreállítása miatt négy heti szabadságot kapott, Potoczky szintén; de az utóbbi egyúttal nyugdíjaztatása iránti kérelmét is beadta már. A IV. kerületi kapitányság vezetésével Jeszenszky Gellért kerületi kapitány bizott meg, aki ma el is foglalta hivatalát.

— (Eltűnt pénzeslevél.) Szegedről táviratozzák: Egy budapesti cég óbecsei fiókjához küldött 4000 koronás pénzeslevél Földesi Bálint altiszt kezelése alatt a postai nyilvántartásból a szeged—zentai vonalon eltűnt. A postaigazgatóság dr. Bucsy László segéd-titkár küldte Szegedre az ügy megvizsgálására. A rendőrség a tolvaj nyomában van.

— (Házasság.) Bendiner Nándor, a kiváló zongoravirtuóz, január hónap 9-ikén, szombaton, déli tizenkét órakor vezeti oltár elé Schacherer Gitka kisasszonyt a Deák-téri evangélikus templomban.

— (A főváros tisztújítása.) A főváros tegnap délután tartott folytatódó tisztújító közgyűlésén megválasztottak:

Tanácsosi állásra: Viola Imre, Kun Gyula, Lung György, Vosits Károly, dr. Vaszilievics János, Faller Ferenc, Almády Géza, Piperkovits Bátor, dr. Bárczy István, dr. Melly Béla; főszámvivői állásra: Lampl Hugó; középítési igazgatói állásra: Heuffel Adolf; árovszéki elnöki állásra: Unger Jenő, Morlin Imre, Szécsi Jenő, Visnya József, dr. Rill Agoston, dr. Szagy Imre, Sámson Tibor Sándor; tiszti ügyszí állásra: Alkér Emil, Melha Kálmán, dr. Kobler Ferenc, dr. Köncs Boldizsár, dr. Zuna Béla, Borbás Gáspár; középítési igazgatói állásra Heuffel Adolf Devecis Ferenc ellenében. Amikor a főpolgármester ezt az utóbbi eredményt kihirdette, Polonyi Géza közbeiktotta: Nagy csapás a fővárosra!

A megválasztott tisztviselők mindjárt letették a hivatali esküt, amely után Márkus József főpolgármester néhány szíves szóval üdvözölte a megválasztottakat. Az üdvözlésre Viola Imre tanácsos válaszolt. Megköszönte a törvényhatóság bizalmát s ígéretet tett, hogy ezután is hűen teljesíteni fogják kötelességüket s odaadó buzgalommal támogatják a tisztviselői kar fejét, a polgármestert.

— (Csödbe jutott hercegnő.) Berlinből jelentik hogy Ysenburg Alexandra hercegnő vagyonára második férjének kérésére a múlt szombaton elrendelték a csődöt. A hercegnő unokája az utolsó hesseni választó-fejedelemnek, Alexandra, miután első férjétől Ysenburg Albert hercegtől elvált, nőül ment Pagenhardt braunschweigi báróhoz, akivel Stuttgartban nagy lábon élt. Ebből a házasságból hat gyermeke született a hercegnőnek, mégis elvált férjétől s a válóper alkalmával kötelezte magát, hogy férjének évi 5000 márká járadékot fizet s a gyermekeket felneveli. Pagenhardt később a hercegnő pazarlásai miatt az ő s gyermekei biztosítására Alexandra altenbergi birtokára 300.000 márká kényszerbekebelezést eszközölt ki. A hercegnő elvált férjének eme dolgai korlátozták vagyonra feletti szabad rendelkezésében, azért értesítette Pagenhardtot, hogy az öt ezer márká járadékot életfogytig biztosította számára. Nemsokára ezután a báró újra megnősült s feleségül vette Baden-Badenben Stromeir milliomos leányát. A hercegnő ekkor beszüntette a járadék kiutalását, részint, mert a báró megnősült, másrészt, mert vagyoni helyzete igen zilált volt. Időközben a báró elvesztette a túrlmát s igényei teljes fentartása mellett volt felesége vagyonára csődöt kért.

— (Csöndes házastársak.) Puskás Imre napszamos felesége, Somogyi Mária tegnap felvételre jelentkezett a Rókus-kórházban. Azt mondotta, hogy Szabadszálláson összeveszett a férjével, aki rátámadt és leharapta az orrát. Az orr nélküli asszonyt ápolás alá vették.

— (Egy nagykereskedő szökése.) Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy a Berkovics L. H.-féle régi fehérnemű-nagykereskedő cég tulajdonosa, tömédek adósság hátrahagyásával megszökött. December második felében elutazott s azt mondta, hogy angolországi cégtársaihoz megy üzleti ügyekben. Azóta nem látták Berlinben s mikor január elsején egymásután jártak le a cég váltói, akkor derült ki, hogy Berkovics megszökött. Az adósságok meghaladják a 225,000 márkát.

— (Gyilkosság.) Szegzárdról írják: A Szegzárd közelében fekvő Ozsák pusztán tegnap több pusztai új összejött a kovácsműhelyben, hogy ott kártyáznak. Mielőtt a kártyázáshoz fogtak volna, az egyik új, Falusi Lajos leképia a falon függő kétszövű puskát és azt Besztercán Antalra fogva, elsütötte. A golyó közvetlen közelből fején találta a tizenégy éves Besztercánt, aki rögtön szörnyen halt.

— (Szibériai idő Máramarosban.) Máramarosban a hideg, mint tudósítónk jelenti, már tíz nap óta oly nagy, hogy kora reggel és éjjel meghaladja a 20 R. fokot és nagy kárt tesz az állatokban és fákban.

— (Női gyászruhák.) Gyászruhákat alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

SZÍNHÁZ.

* Megjött a papa. Erdélyi Zoltán az ifjabb írói generációnak rokonszenves és tehetséges tagja. Pár évvel ezelőtt egy verses regényével megnyerte a Nádasy-díjat is. Most új téren, a színművészet terén próbálkozott bemutatkozni egy igénytelen egyfelvonásos vígjátékkal, melynek „Megjött a papa” címet adta. Pali és Rózi három hónapos házasság s máris összeveszték azon, hogy darált, avagy törött mák kell-e a mákos patkóba. A fiatal asszony kétségbe esik, holdogtalannak érzi magát s ir özvegykorban élő papá ának, hogy jöjjön rögtön s vagy békitse ki a férjével, vagy vigye haza. Időközben azonban alaposan és többször is kibábkölnek a házastársak s a feleség remegve vallja be férjének, hogy a papát felcitolta békiteni. A férj nem ijed meg, hanem cselhez folyamodik, hogy a papa ne érezze magát felülteve. Színelni kell továbbra is a haragot. Az asszonyka megy a keleti pályaudvarra a papa elé, a férj pedig azalatt valóságos műfeldulást, függönytépet és más egyebet rendez a szobában. Mig az asszony várakozik a keleti pályaudvaron, az alatt a papa megérkezik a nyugatin. Pali, a vő, miadent megvall neki. A béke tehát szent, a papának semmi feladata többé s így vége is lenne a vígjátékunk. Igen ám, csak hogy így a darab nem színmű, csak egy kis ötlet, mely tíz percig tart. Kell tehát bonnyodalmat csinálni, hogy tovább folyjon a cselekvés s Erdélyi ezt úgy teszi, hogy először színszerűleg, végül komolyan összevesztíti a vőt az apóssal, a férjet a feleséggel, a feleséget a férjvel s befejezésül mind a hármat együttesen. A vége a nótának mégis csak az, hogy férj és feleség egymás nyakába borulnak s a papa látva a jelenetet, gyorsan ellillan — az orfeumba. A három szereplő közül Palit Dcső játszotta finom és diskrét kidolgozással, Rózit D. Ligeli Juliska, édesbájosan, a papát Boross az ő megszokott komikai vénájával. A darab után Kemecheynek és Malonyainak Földjét adták.

* Hauptmann-darab a Nemzeti Színházban. A Nemzeti Színház igazgatósága előadásra megszerezte Gerhardt Hauptman Rosa Berndt című színművét.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Szocialistáink egymás közt. Wellner Jakab és Klárik Ferenc nemzetközi szocialista vezérek sajtópört indítottak Boros-Brindus Mihály, az újjászervezték vezére ellen. A pör előzményei a következők: Az újjászervezték múlt év január 12-én nagy népgyűlést hívtak egybe Szabadszállásra. A gyűlésen Boros-Brindus nagy tetszés mellett fejtegette az újjászervezték eszméit, ami annyira felbőszítette a nemzetköziek jelenvolt vezéreit, hogy megabstruálták az összehívók határozati javaslatát, úgy hogy a népgyűlés minden határozat nélkül volt kénytelen a késő esti órákban feloszolni. Boros-Brindus ezen annyira felháborodott, hogy lapjában, a „Szabad Szó” című hetilapban a rákövetkező héten erősen nekiment a nemzetközieknek. Különösen Wellner Jakab és Klárik Ferenc vezéreket támadta meg erősen, a kikeről a következő hízelgő kijelentéseket

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemesebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leó, Váci körút 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Népszínházai szemben, Fodor J Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roth, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körút 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-ut., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

írta: «Ez a két jómadár»... «Szemtelen arcállásukban már annyira mentek»... «Gazemberek! Kormányzósoldosok! Urak szolgálja! Tartsd a piszkos szádát»... A budapesti sajtóbírósaág Weltner és Klárik panaszára Boros-Brindust hűnösnek mondta ki két rendbeli sajtó úján elkövetett becsületsértés vétségében és ezért összesen 40 kor. fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. A tábla és a kir. Kuria hozzájárult az első bíróság ez ítéletéhez.

— A lesajnált közevű. Burari Mihály tőkeli gazdálkodót a pestvidéki törvényszék magánlakosságért hat hónapi fogházra ítélte, mert berontott az apósa lakására s ott összevert mindent, ami a kezéigértébe került. Burari főlebbzett s a budapesti kir. ítélőtábla ma foglalkozott az esettel és rövid tanácskozás után helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

— Megnyugszik? — kérdezte az elnök a vádlottat.

— Meg, ha muszáj.

— Akkor most hazamehet...

A paraszt az ajtó felé indult, de aztán odafordult a bírósághoz s ujjával a közevű felé bökte hangosan dörmögte:

— Nem tudom, hogy a tekintetes urak minék fizetik az ilyen ügyvédet! Egy napocskát se szorított le!

— Röpülő órák. Tavaly, Urnapján az ünnep körmenet alkalmából csoda történt a Főtéren. Észrevétlenül lába kelt egy sereg órának anélkül, hogy a gazdájuknak sejtelve lett volna, hogy hova lettek. Mikor a körmenet befordult a sarkon, egyiptán még megelégedetten nézték az időmérőt, holdogan hallgatták egyhangu ketvegését, de mire a körmenet elhaladt, türes mellényzsebek vigyor stak rémült tulajdonosaik felé. Mintegy öten közülük egyenesen a rendőrséghez rohantak, hogy a csodáról jelentést tegyenek s a rendőrség nyomban intézkedett, hogy a csodatevőt, egy rovott multu csirkefogó személyében kézrekerítse. El is fogta Benovits Sándort, egy tehetséges ifju betörőt, de ez az eltűnt órákról tudni sem akart. A budapesti törvényszék mindamellelt — dicső multjára való tekintettel — vád alá helyezte s el is ítélte félévi fogházra. A budapesti kir. ítélőtábla, amely ma tárgyalta ez ügyet, nem látta kétségtelenül beigazoltnak a tettséget s a vádlottat a terhére rótt lopások alól fölmentette.

NYILTTÉR. *)

Téli fürdőkúra a Szt. Lukácsfürdőben.

Természetes forró-meleg kénforrások. Iszapfürdők, iszaporogatások, mindennemű thermális fürdők, hidrotherapia, massage. Olcsó és gondos ellátás. Csúsz, közsvény, ideg-, bőrbajok és a teli fürdők a felül kimerítő prospektust küld ingyen a Szt. Lukácsfürdő Igazgatósága Bpest-Budán

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógv mód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva közsvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógválással számol be.

E gyógv mód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetben kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógv módja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógvít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

A kivándorlók hajóinak élelmezése.

Értekezlet az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben.) Budapest, jan. 8

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület decemberi közgyűlésén Forster Géza igazgató napirenden kívül felemlítette, hogy a *fiumei piac mly kevéssé tudja ellátni az onnan kiinduló hajókat élelmiszerekkel*. A kivándorlási törvény életbeléptetésével ez a helyzet még tarthatatlanabbá válik, úgy hogy a magyar termelés érdeke feltétlenül megkívánja valamely alkalmas szervezet létesítését, amely a *fiumei hajókat kizárólag magyar élelmiszerekkel lássa el*. Az O. M. G. E. közgyűlése felhatalmazást adott az igazgatóságnak az előmunkálatok megindítására, ennek alapján az O. M. G. E. nyomban beható tanulmány tárgyává tette a fiumei viszonyokat s a kérdést előkészítette olyformán, hogy csütörtökön délután az érdekelteket anketre hívta össze, melynek célja volt a kérdés minden oldalról való megvitatása s a hajóellátó szervezet elvben való megalakulása.

Az értekezleten, melven a tanácskozásokat gróf Dessewffy Aurél vezette, nagy számban jelentek meg a tóvárosi és vidéki élelmiszer kereskedők, gvárosok és termelők. Ott voltak többek közt: Pallavicini Ede őrnagy, Bujanovics Sándor, Wekerle Sándor, Kodolányi Antal, Küföler Henrik, Halász Sándor, Weisz Arthur, Cornidesz Károly, Kerpely Kálmán, Strausz Antal, Szodonika György, Kovács Sándor, Dorner Béla, Purgly Pál, Szilassy Zoltán, Jeszenszky Pál, Bernát István, Topits József, báró Inkey, Parlazi Ferenc, Edesky János, Bátorffy Sándor, Gerley Lajos, Sierhan János, Egan Ede, Saxlener, Bogdányi Mór, Balogh Dezső, Bogvay Máté, Lévai kir. tan., Palotai Rezső, Törley József, Rubinek Gyula, dr. Arkóczy Richard, Zórád István és mások.

Forster Géza, az O. M. G. E. igazgatója, mint előadó rámutatott a nyerstermények értékesítésének mai szervezőtlenségére, a szervezés a közel jövő egyik legfontosabb feladata. A nyerstermékek kivitelének egy jelentős ut a nyílik meg azért, hogy a kivándorlási törvény a kivándorlást Fiumén át irányítja. Szaporodnak a hajóáratok s a hajók ellátása jelentékenyen megnövekedett magyar termékeknek, főleg élelmiszereknek fogyasztását. Ezek a hajók *eleven reklámjait tehetnének a magyar termékeknek*. A fiumei piac tulságos szegényn, arra képtelen, hogy 9670 gőzös, 1860 vitorlás, évenként a fiumei kikötőből induló hatót ellásson fogyasztási cikkekkel; feltétlenül szükséges tehát egy *alkalmas szervezet létesítése, amely a fiumei hajókat magyar élelmiszerekkel ellássa*. Azon körülmény folytán, hogy a fiumei hajók élő állatokat is visznek magukkal, a szarvasmarha- és sertéskivitelnek nyílik új tér, ami annál is fontosabb, mert ugy a németországi, mint angliai kivitelnél tapasztalt szekaturák itt teljesen ki vannak zárva. Fiume városának érdeklései örömmel üdvözlék a felvetett eszmét s *hajlandók a szükséges üzleti tőkének 50 százalékát jegyezni*. A szervezet legalkalmasabb formájának a *részvénytársaságot* ajánlja. Az alakulás az O. M. G. E. védősége alatt történék, a szükséges tőke 3—400 ezer korona volna. Ajánlotta, hogy az értekezlet küldjön ki négytagu bizottságot, amely a fiumei érdekeltség négy tagjával érintkezésbe lépve, a részleteket megbeszélné. Végül felsorolta azokat a cikkeket, amelyek a hajó ellátáshoz szükségesek.

Sierban János a kérdést azért tartja országos fontosságúnak, mert a *magyar termékek kivitelére ritka kedvező alkalom nyílik*, a fiumei piac ellátása csak másodrendű. Itt van első sorban *Málta szigetének ellátása*, ahol évente rendkívül sok hajó fordul meg. A magyar termékek közt van sok olyan, ami felveszi bármely országéval a versenyt.

Lévay Lajos kivándorlási kormánybiztos a hajóellátást nem tartja kicsinylendőnek. Milliokra rug az az összeg, amit 100.000 embernek, sőt többnek 2 heti élelmezésére fordítani kell. Az eddigi tapasztalatok szerint a magyar termelők birják mindazokat a termékeket produkálni, amelyek a hajók ellátásához szükségesek. Természetesen szükség van alkalmas szervezetre, amely ezt kezébe vegye. Örömmel üdvözlötte a kezdeményezést s részéről megígérte a közreműködést.

Gróf Dessewffy Aurél szerint az alakuló részvénytársaság akkor nyer jelentőségében, ha a kivándorlási törvény életbelép, ugyszintén, ha az idecentforgalom Fiume felé terelődik. Általános közgazdasági szempontból szintén fontosnak tartja. Ajánlja, hogy Forster indítványát a bizottság kiküldéséről fogadják el.

Forster Géza végül rámutat arra, hogy a fiumei termékek teljesen meg vannak az ügynek nyerve, reflektál ezután a felszólalásokra s kéri a bizottság kiküldését.

Gróf Dessewffy Aurél ily értelemben mondta ki a határozatot. A bizottság tagjai lettek: *Saxlehner* András, *Küster* Henrik, *Forster* Géza, *Lévay* Lajos és mint elnök gróf *Dessewffy* Aurél, Négy tagot delegál a bizottságra a fiumei érdekeltség is. Az eljárásról egy legközelebbi értekezleten fognak beszámolni.

A kormány és az iparfejlesztés. A kormány — mint fölhivatalosan jelentik — újabb lökést akar adni az iparfejlesztésnek. Az országos ipartanács mellé végrehajtó-bizottságot akar állítani, mely bizottság széles, messzireterjedő jogkörrel ruháztatnák fel, nem csupán a véleményezés és szaktanácskozás keretében, hanem az általa helyesnek és gyakorlatinak kimondott minden akció irányításában. Törzskarát akarja szervezni a gazdasági elsőrendű szaktérületeknek, akik hazai iparunk fejlesztésében a nagy és erős harc minden stratégiai munkáját elvégzik s annak eredményét és sikerét biztosítják.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 25.000 métermáza változallan áron.

Készárúzet.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. és 200 mm. 88 k. 8.52 korona, 500 mm. 80-7 k. 8.42-5 korona, 200 mm. 80 k. és 300 mm. 81 k. 8.42-5 korona, 300 mm. 80 k. és 200 mm. 80-5 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80 k. 8.35 korona, 200 mm. 80 k. 8.35 korona, 500 mm. 80 k. és 500 mm. 80 k. 8.30 korona, 100 mm. 79-8 k. 8.40 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.37-5 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.35 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.32-5 korona, 1000 mm. 79 k. 8.37-5 korona, 1700 mm. 79 k. 8.30 korona, 100 mm. 78 k. 8.30 korona, 150 mm. 78 k. 8.22-5 korona, 150 mm. 78 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 78 k. 8.30 korona.

Fejérmecsi: 100 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 76-5 k. 8.02-5 korona.

Pestmegyevidéki: 800 mm. 80 k. 8.27-5 korona, 200 mm. 80 k. és 100 mm. 79-5 8.27-5 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.27-5 korona, 1000 mm. 79-5 k. 8.33-5 korona, 800 mm. 79 k. 8.30 korona, 1000 mm. 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 78-5 k. és 150 mm. 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 77-5 k. 8.15 korona, 100 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 75 k. 8.15 korona.

O-Becsi: 2600 mm. 77 k. 8.15 korona.

Becskereki: 2400 mm. 76-8 k. 7.87-5 korona.

Raktárúru: 3050 mm. 77 k. 8.05 korona, 3200 mm. 77 k. 8.05 korona.

Szerb: 2900 mm. 77 k. 7.62-5 korona, 500 mm. 76 k. 7.45 korona.

Rozs: 200 mm. 6.45 korona, 200 mm. 6.40 korona, 200 mm. 6.40 korona.

Arpa: 100 mm. 5.70 korona.

Tengeri: 100 mm. 5.00 korona.

Lóhere: 53 mm. 58.50 korona, 50 mm. 58.50 korona, 25 mm. 56.— korona.

Érték-tőzsde.

A tegnapi esti deroute után az előtőzsdén nyugodtabb volt a hangulat s az árfolyamok némileg javultak. Délben ujra a háboru láza veit erőt a börzén és ennek következtében ismét derouteszerű árhanyatlás állott be. A déli tőzsde zárlata felé frankfurti kedvezőbb jelentésekre az irányzat valamivel javult. A járadékpiac mindvégig szilárd maradt.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Oszták hitei	674.—	673.75	673.—	—
Magyar hitel	761.50	762.—	760.—	—
4% koronajáradék	99.—	99.—	99.—	—
Leszámitolóbank	450.—	450.—	450.—	—
Jelzálogbank részv.	515.—	515.—	515.—	—
Rimamurányi	488.50	484.50	—	—
Allamvasut	670.—	671.25	670.50	—
Budapesti Közut	586.—	586.—	—	—
Városi villamos	320.—	320.—	—	—

A déli tőzsdén zárlatok:

Oszták hitelrészvény	670.—	—	—	—
Magyar hitelrészv.	757.—	—	—	—
4% koronajáradék	99.—	—	—	—
Leszámitolóbank	450.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	515.—	476.—	—	—
Rimamurányi	473.—	—	—	—
Allamvasut	668.—	—	—	—
Budapesti Közut	582.—	—	—	—
Városi villamos	319.—	—	—	—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerűen megrendésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1904 január hó 9 én.

M. kir. Operaház.
Ördög Róbert.
Opera 5 felv. Zenéjét szerző: Meyerbeer. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.
A Messiás.
Színmű 3 felv. Irtá: Fényes Samu. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.
Az ezüst papucs.
Fantasztikus nagy operette egy előjáték és 2 felvonásban. Irtá: Owen Hall. Fordította és magyar színpadra alkalmazt: Heitai Jenő. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.
Józi.
Böhözát 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.
Makrancos hölgyek
Operett 2 felvonásban, Zenéjét szerző Lincke. Kezdeté 8 órakor.

Uránia.
A modern asszony.
150 színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Irtá: Ráth István. Kezdeté fél 8 órakor.

Várszínház.
A nők barátja.
Kezdeté 7 órakor.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.
Igazgatóság: Leitner és Keleti.
Ma nagy újdonsági estély!

11 órakor! **Az élet komédiája.** 11 órakor
I. kép. A bünesel. Paródia irta: Capri e. rendező: Rott S
Ezt megelőzi! Fél 10 órakor!

Hivatásos szerelem.
Böhözát, irta Szatir, rendező: Steinhartl G.
A remek télikerthben reggeli 5 óráig **Munczy Lajos**
és fia zenekara hangversenyez.

E hó 14-én nagy ellátárcsorbál.

Schoffola Ernő A ruganyanyaggyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 2
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

KEMENY ÉS TÁRSA
Betéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet.
Alapította ott 1888. Telefon 21-54.
Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat.

Buffet! * * * Buffet!

TÉLI KIÁLLÍTÁS

— a városaligeti Műcsarnokban —

1903 november 15-től 1904 január 15-ig.

Nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Csütörtökön ..
.. esti 11-ig ..
.. zeneestély

Belépődíj egy korona.
Vasár- és ünnepnapon
délután 1 órától 40 fill.

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla fogvizének** használatát mellett —

BARTILLA WINKLER ED.

Wien, 19/1., Sommergasse 1. Főraktár Budapesten:
Török J. Király-u. 12., Andrássy-ut 29., Dr. Egger
Váci körút 17. Kapható minden gyógyszerárban.
Csakis Bartilla fogviz kérendő. Hamisítások be-
jelentése jól jutalmaztatik.

Brázay-féle
Sósborszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseink alapján történt rendezéseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Magyar királyi államvasutak.

198.297—C/D. szám.

Hirdetmény.

Vasúti áruújszabás egyrészt a magyar és osztrák vasutak, másrészt a németországi luxemburgi, belga és németalföldi vasutak között.

(Sajtóhírbélyesítések az 1903. évi február hó 1-től érvényes díjszabás I. rész, B) szakaszában és ennek 1904. évi január hó 1-től érvénybe lépő II. pótlékában.

A címben megnevezett áruforgalomban 1903. évi febr. hó 1-től érvényes díjszabás I. rész, B) szakaszában azonnali érvényre lép a következő sajtóhírbélyesítendő és pedig:

a) 185. lapon a takaróber kiszámítására szolgáló táblában a 101—200 kilométerig terjedő távolságban 1—2 drb t kerő használatánál fi etendő illeték a «filér» rovatban 253 ról 353-ra helyesbítettik.

Az ezen díjszabáshoz 1904. évi jan. hó 1-től érvénybe lépő II. pótlékban a következő sajtóhírbélyesítetük és pedig:

a) 30. lapon a 29. tétel 3. b) pontjában az osztályozás II. A. 2* II. díjsz.-ról II. A. 2* II. kú díjsz.-ra javítandó ki. Budapest, 1903 december hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a vasúti vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatósága Debrecen.

29.848—II. 1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak volóc-határszéli vonalán létesítendő új magasépítmények előállítására tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kollégleg kiállított és felbélvezett ajánlatok legkésőbb 1904. évi január hó 27-én, déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak debreceni igazgatóságának titkárságánál benyújtandók. Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A létesítendő magasépítmények a következők:

1. Volóc állomás felvételi épületének bővítése egy 65 m² alapterületű emeletes szárnyval.
2. Kis-Solyva állomás felvételi épületének bővítése egy 26.88 m² alapterületű földszintes szárnyval.
3. 3 db váltóállító bódé, Volóc és Kis-Solyva állomásokon.
4. Egy egyszerű földszintes őrház szolgálati helyiséggel, sütő-kemencével, melléképülettel és kuttal, a folyó pályán.
5. 5 db blokbódé a folyó pályán.
6. Egy kettős emeletes őrház, melléképülettel, két sütő kemencével és egy kuttal, Kis-Solyva állomáson.
7. Két drb kettős földszintes őrház, 2 sütő-kemencével, 2 melléképülettel és egy kuttal a folyó pályán.
8. Egy vonalórházhoz építendő toldalék.

Az épületek tervei, a szerződési tervezet és a feltételek 1904. január hó 5-től kezdve a magy. kir. államvasutak debreceni igazgatóságának pályafentartási és építési osztályában, valamint munkácsi osztályának hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és ajánlati költségcsúszmány 2 koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következőképpel láthatandók el: «Ajánlat a volóc-határszéli vonalon létesítendő magasépítmények előállítására».

Bánatpénz fejében legkésőbb 1904. évi január hó 26-án délelőtti 11 óráig 3000 azaz háromezer korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a debreceni igazgatóság gyűjtőpénztárában.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a jézvett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadhatnak el.

Az igazgatóság fenntartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

(Utányomás nem díjaztatik.) **Az igazgatóság.**

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök, fennsík, háló, lábtörök, kókuszszőnyeg, valódi orosz sárcipők, pokrócok, zsákok, ponnye és **fehértuba erítő-kételek** megbízható forrás

Seffer Antal
sporteszköz- és kőtélgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca
hóltszám 12.
(Központi városi épülete.)

Alapítattott: 1878.
TELEFON 15-56.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

1854

„GOBESAGOK” Kacagató székelyhistoriák
II. KIADÁS

Postaköltséggel együtt 1K.40F. ért
küldi: PETERFY TAMÁS BUDAPEST IX. kerület

A „HARISNYAKIRÁLY” budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a
Elismert legjobb harisnyak.
Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.

Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés

ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszlehetőséget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

Kétszobás

Iakás február 1-én átadó eladás miatt. VI., Szondy-utca 74. Macsotai Sándor.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, háztartások, telkek stb. tővábbá környékbeli ingatlanok II. és III. k. tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezessé és kezessé nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa

szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos

(keresztény) keresetük közel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszerár, Pozsony-Püspöki.

Fotografáló Satinid

gépet, 18x42-es, vagy feljebb szeretnék venni. Izeli Ferenc, Török-Páint. (732)

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzügyintézet azonban nem mondhat fel, feljes bizalommal forduljon

Grünsfeld S.-hez

Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint

heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat

fehértelmezt stb. veszek legmagasabb áron. Singer, Lujza-utca 15. 922

Függönyök

felrakását, diványokat, fotelokat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészítek házánál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos

uri és női cipész mester

Budapest, Teréz-körút 32.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkötőből a legolcsóbb áron. — Mértékszerű megrendelések jutányos áron és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!

Orlik András

cipész-mester

Budapest, VII., Csömör-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült ur-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermekek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legolcsóbb áron számítatnak. Javítások gyorsan s pontosan eszközöltenek.

Gyermek és női ruha

készítését olcsón elvállalom. Lozód-ú 104. átó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SZELLO R.

saját készítményű ur-, női- és gyermek cipő-raktára

Budapest, Csömör-ut 12. sz.

(Keleti pályaudvarral szemben.)

Mértékszerű megrendelések pontosan készítenek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY

BUDAPEST

borotva homorú-köszörűlde villanyerővel. — Különleges-ségi üzlet borhéli- és fodrászati-cikkekben. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort

és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen

közvetíték mindent a világon! válaszbélyegzet kérek. «Teledji» Marosludason.

Alapos oktatást

a francia-, angol-, olasz-, magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitűnő referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul

meglátogatok kezesség-nélküli kölcsönüggekben önálló, hitelképes egyéneket diskrét gyorsabb lebonnyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képiró-utca 11. küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58. ki-képez folntókat a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és költős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajtíthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGLCSŐBB

összehajtható vaságy 3 KIVEHETŐ MATRAGGAL 10 Ft. FACÉLSODRONY ÁGYBETÉT 5 Ft.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző áruk kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.

Olcsó, szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruhaza.

Magyar gyártmány!

ASZÓDI S. * és TÁRSA

férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)

Nagy választék angol és francia divatkelmékben.

Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatkelmékből készítenek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 198

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Székessz Sztóla gallérokban. Viszont-eladóknak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNÁL, ANDRÁSSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 35. sz.

Elegáns női ruhákat

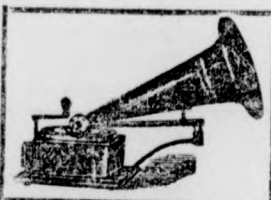
készíték saját műtermemben mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövegből készülnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformálj és Paletó, a téli divat dísz 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontöltekek 18-20 frt és teljebb.

Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóbol elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolok flanel vagy barchetbol 3 frt 10 kr., 4 frt 50 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60-1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lekülsmeretesen eszközöltenek. Mértékmegeadás felőbőség, alöbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékes alhoszra beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND

CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61. sarok.

Bámulatos egy «Columbia» grafon hangtisztasága és tiszta hangkiejtése, erőssége! «Columbia» lemezek utólrhetetlenek!! Párisi világkiállításán «Grand Prix»-el kitüntetve. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—. «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62-88.

Telefon 62-88.

Wiegand és Társa

BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Figyelem!

Céglünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden revőnek, ki 12 forintot meghaladó rendeléményt tesz, a saját arképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen

készítünk kivételben, 60 cm. magasságban, csunán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségtől, 1 frt 50 krt számítunk.

Az ipar 12 forint 1 darab öszeosukható vaságy adó-sodrony-betéttel, 3-ről matracal és terítővel.

csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab súlypaplan fodorra! és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú. —

GICHNER ÉSTVÉREK BUDAPEST.

Muzom-körút 27. Pa-lan- és matragyár, szőnyeg- és vasbutorraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Uj! „Figyelem” Uj!

Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsó légszesz- és villanyecsigák, légszesz- és fűtőkályhák, bádagos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölök. **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

Szájpadlás nélküli fogsorok.

Szájpadlás nélküli műfogak feleltességé teszik az inylemez használatát. Hygienicus fogsort ezen elnevezése alatt kizárólag magam készítek. Saját rendszerem szerint. Ez ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogsorral néhány perc múlva tökéletesen beszélni és rágni lehet. Egyedüli specialista a szájpadlás nélküli hygienicus fogsorok készítésében.

Id. PROHÁSZKA HENRIK

Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.

Vidékiek a műfog elkészítését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautukba foglalt műfogakat 2 frttól, teljes fogsorokat 40 frttól. Mindennemű munkálatomért 10 évi jótállást vállalok. Rosszul működő fogsorokat átalakítok, szájpadlást szabadon nagyóra. 245

BÜTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre. **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknél Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrassy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott a «Stephaneum» kőriroggepen Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28.